

**YUQORI SINIF O'QUVCHILARIDA HUQUQIY IMMUNITETNI
SHAKLLANTIRISHNING INTERAKTIV PEDAGOGIK
TEXNOLOGIYALARI SAMARADORLIGI**

Samadov Islom Ilhomovich

Termiz davlat universiteti mustaqil izlanuvchisi

***Annotatsiya:** Mazkur tezisda yuqori sinf o'quvchilarida huquqiy immunitetni shakllantirish jarayonida interaktiv pedagogik texnologiyalarning samaradorligi ilmiy jihatdan tahlil qilinadi. Tadqiqotda huquqiy immunitet tushunchasining mohiyati, uning tarkibiy komponentlari va rivojlanish omillari yoritilgan. Shuningdek, interaktiv ta'lim metodlarining o'quvchilarning huquqiy tafakkuri va xulq-atvoriga ta'siri o'rganilgan.*

***Kalit so'zlar:** huquqiy immunitet, interaktiv ta'lim, pedagogik texnologiyalar, huquqiy madaniyat, o'quvchi, ta'lim samaradorligi.*

Zamonaviy jamiyatda yoshlarning huquqiy madaniyatini rivojlantirish, ularni huquqbuzarliklardan himoya qilish va fuqarolik ongini shakllantirish dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, yuqori sinf o'quvchilari ijtimoiy faoliyatga kirib kelish arafasida bo'lib, ularda huquqiy ong va xulq-atvorning shakllanishi muhim ahamiyat kasb etadi.

Huquqiy immunitet shaxsning huquqbuzarliklarga nisbatan ongli va barqaror qarshilik ko'rsatish qobiliyati bo'lib, u huquqiy bilim, qadriyat va amaliy ko'nikmalarning uyg'unligi asosida shakllanadi. Shu bois uni shakllantirishda samarali pedagogik yondashuvlarni qo'llash zarur.

Mazkur tezisning maqsadi — interaktiv pedagogik texnologiyalarning yuqori sinf o'quvchilarida huquqiy immunitetni shakllantirishdagi samaradorligini ilmiy asosda tahlil qilishdan iborat.

Tadqiqot jarayonida quyidagi ilmiy metodlardan foydalanildi:
nazariy tahlil (ilmiy manbalarni o'rganish);
qiyosiy tahlil (an'anaviy va interaktiv metodlarni taqqoslash);
pedagogik kuzatuv;
tizimli yondashuv.

Tadqiqot predmeti sifatida interaktiv pedagogik texnologiyalarning huquqiy immunitetni shakllantirishdagi o'rni o'rganildi.

Interaktiv metodlar sifatida quyidagilar tahlil qilindi:
case-study (vaziyatli tahlil);
rolli o'yinlar;
debat va munozaralar;
muammoli o'qitish;
loyiha asosida ta'lim.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, interaktiv pedagogik texnologiyalar qo'llanilganda o'quvchilarning huquqiy immuniteti sezilarli darajada rivojlanadi.

Birinchi dan, o'quvchilarda huquqiy bilimlarni chuqur anglash va tahlil qilish qobiliyati shakllanadi. Ikkinchi dan, real hayotiy vaziyatlarni modellashtirish orqali huquqiy qaror qabul qilish ko'nikmasi rivojlanadi. Uchinchi dan, o'quvchilarda huquqiy me'yorlarga nisbatan ijobiy munosabat va ichki ishonch mustahkamlanadi.

Shuningdek, kuzatuvlar shuni ko'rsatdiki, rolli o'yinlar va case-study metodlari o'quvchilarda eng yuqori faollikni ta'minlaydi. An'anaviy ta'lim usullariga nisbatan interaktiv yondashuvlar huquqiy bilimlarni o'zlashtirish samaradorligini oshiradi.

Huquqiy immunitetni shakllantirish faqat nazariy bilim berish bilan cheklanib qolmasligi kerak. U o'quvchining ichki qadriyat tizimi va ijtimoiy xulq-atvoriga ta'sir etuvchi kompleks pedagogik jarayon hisoblanadi.

Interaktiv pedagogik texnologiyalar o'quvchini ta'lim jarayonining faol ishtirokchisiga aylantiradi. Bu esa bilimlarning amaliy ko'nikmaga aylanishiga xizmat qiladi. Ayniqsa, case-study usuli orqali o'quvchilar real huquqiy vaziyatlarni tahlil qilish va mustaqil qaror qabul qilishni o'rganadi.

Debat va munozaralar tanqidiy fikrlashni rivojlantiradi, rolli o'yinlar esa huquqiy jarayonlarni chuqur anglashga yordam beradi. Shu bilan birga, pedagogning roli ham muhim bo'lib, u o'quvchilarga yo'naltiruvchi va motivator sifatida ta'sir ko'rsatadi.

Yuqori sinf o'quvchilarida huquqiy immunitetni shakllantirishda interaktiv pedagogik texnologiyalar yuqori samaradorlikka ega ekanligi aniqlandi. Ushbu metodlar o'quvchilarda huquqiy bilim, tafakkur va amaliy xulq-atvorni kompleks rivojlantiradi.

Shu sababli zamonaviy ta'lim tizimida interaktiv yondashuvlarni keng qo'llash huquqiy madaniyatni oshirishning muhim omili hisoblanadi. Natijada huquqiy ongli, mas'uliyatli va faol fuqarolar shakllanadi.

ADABIYOTLAR RO'YHATI

1. Ziyomuhamedov B., To'raqulov U. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: Fan, 2020.

2. Xoshimov K., Yo'ldoshev J. Pedagogik texnologiyalar asoslari. – Toshkent, 2021.
3. Qodirova F. Innovatsion ta'lim texnologiyalari va interaktiv metodlar. – Toshkent, 2022.
4. Mavlonova R., Abduqodirov A. Zamonaviy ta'lim texnologiyalari. – Toshkent, 2021.
5. Saidahmedov N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent, 2018.